

موسویان: قطعنامه ۵۹۸ جام زهر نبود

تهران-ایرنا- سفیر پیشین ایران در آلمان و معاون و سخنگوی پیشین شورای عالی امنیت ملی درباره توافق ژنو معتقد است که 'توافق نه فتح الفتوح است و نه ننگین'. او گفت که باید به مردم صریح گفت، در مذاکره امتیاز می دهیم و امتیاز می گیریم.

۱۹:۲۳ - ۱۱/۱۱/۱۳۹۲: ۸۱۰۱۹۵۲۴۱: ID

به گزارش ایسنا موسویان حدود یک ماه پیش برای دیدار مادرش به ایران آمد. وی با حضور در ایسنا به سوالات مختلف از جمله توافق ژنو، مذاکرات آینده ایران و ۵+۱ و... به پاسخ داد.

وی درباره پذیرش برخی محدودیت ها در برنامه غنی سازی یا اجرای پروتکل الحاقی در گام نهایی تصریح کرد: نباید در داخل طوری شعار دهیم که اگر فردا روزی پروتکل الحاقی را پذیرفتیم، مردم احساس شکست کنند. همه کشورهایی که غنی سازی دارند، پروتکل را پذیرفته اند.

این عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته ای رسیدن به توافق با ۵+۱ را در مذاکرات بر سر گام نهایی 'امکان پذیر' دانست و گفت: کف مطالبات ایران در توافق نهایی باید غنی سازی در خاکش و برداشتن همه تحریم ها باشد.

سید حسین موسویان در گفت و گو با خبرنگار انرژی هسته ای خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، در پاسخ به این پرسش که چرا در دوره مدیریت آقایان روحانی، لاریجانی و جلیلی بر پرونده هسته ای درباره 'حق' غنی سازی ایران توضیحی که امروز در مذاکرات هسته ای ارائه می شود، مبنی بر این که «ایران به دنبال شناسایی حق غنی سازی اش از سوی آمریکا و کشورهای ۵+۱ نیست، چون آن پی تی این حق را به او داده است» نشنیده یا در رسانه ها و در تحلیل ها ندیده ایم؟ تصریح کرد: بر اساس آن پی تی تمام اعضا می توانند از تکنولوژی صلح آمیز هسته ای برخوردار شوند و در متن این معاهده هیچ کلمه ای تحت عنوان «غنی سازی» وجود ندارد، اما تولید سوخت برای مصارف صلح آمیز جزئی از تکنولوژی هسته ای است.

تولید سوخت از طریق غنی سازی و آب سنگین قانونی است

وی اظهار کرد: تولید سوخت از دو طریق غنی سازی و آب سنگین صورت می گیرد و بر اساس متن آن پی تی هر دو روش مشروع و قانونی است، چون تولید سوخت بخشی از پروسه ای است که تکنولوژی صلح آمیز هسته ای به آن احتیاج دارد، بنابراین طبق آن پی تی غنی سازی مجاز و مشروع است و هیچ اختلافی در بین اعضا در این باره وجود ندارد.

این عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته ای در دولت خاتمی ادامه داد: اگر برخی از اعضای آژانس مساله غنی سازی را زیر سوال می برند، حرکتی سیاسی است. کشورهای زیادی عضو آن پی تی هستند و غنی سازی هم دارند مثل آلمان، آرژانتین، هلند، برزیل و ژاپن. اگر غیرقانونی بود طبق معاهده این کشورها هم نباید غنی سازی داشته باشند.

موسویان درباره اختلاف نظر برخی کشورها با ایران بر سر غنی سازی تصریح کرد: اختلاف از اینجا شروع می شود که ایران می گوید طبق آن پی تی غنی سازی حق مشروع ماست و قدرت های بزرگ می گویند، طبق مقررات آژانس همه اعضا موظف به اجرای قطعنامه های شورای حکام هستند و ایران عضو آژانس است و باید قطعنامه ها را اجرا کند. بر همین اساس شورای حکام از ابتدا تعلیق غنی

سازی، اجرای پروتکل الحاقی، ترتیبات فرعی کد اصلاحیه ۳۰۱ و دسترسی های فراتر از پروتکل الحاقی را خواستار شد. ایران بخشی از این درخواست را اجرا و بخشی دیگر را اجرا نکرد.

در دولت احمدی نژاد دسترسی های فراتر از پروتکل الحاقی غیررسمی داده شد

این دیپلمات پیشین کشور با بیان این که ایران پروتکل الحاقی را در دولت آقای خاتمی به طور رسمی و در دولت آقای احمدی نژاد غیررسمی اجرا کرد، گفت: بر اساس گزارش مدیرکل آژانس دسترسی در قالب پروتکل الحاقی در دولت قبل به دفعات داده شده است. این در حالی بود که دولت اعلام می کرد طبق مصوبه مجلس شورای اسلامی پروتکل را اجرا نمی کند. هم چنین در دولت آقای خاتمی دسترسی فراتر از پروتکل الحاقی داده شد و در دولت آقای احمدی نژاد هم این دسترسی ها داده شد. مثلاً بازدیدی که آقای هرمان ناکارتس، معاون امانو در اوت ۲۰۱۱ از بخش تحقیق و توسعه سانترفیوژها و آب سنگین اراک داشت. آقای فریدون عباسی رییس وقت سازمان انرژی اتمی آن زمان اعلام کرد که ما حاضریم پنج سال دسترسی کامل دهیم و یک هفته برای آرایه نمونه دست بازرسان را در آن مقطع باز گذاشت و تمام تکنولوژی ایران را آنها بازدید کردند.

دسترسی ها به مراکز در تاریخ آژانس بی سابقه است

موسویان با اشاره به اظهارات نماینده وقت ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی مبنی بر این که ایران دسترسی های فراتر از پروتکل الحاقی به آژانس داد خاطر نشان کرد: هیچ عضو آژانس تاکنون دسترسی هایی که ایران فراهم کرده را نداده است و چنین دسترسی هایی در تاریخ آژانس در بخش تحقیق و توسعه سانترفیوژها سابقه ندارد.

وی اظهار کرد: قدرت های بزرگ برای توجیه افکار عمومی شان آن بخش از حقوق ایران که غنی سازی را برایش مجاز می دانند عنوان نمی کنند، بلکه می گویند طبق قطعنامه های شورای حکام و شورای امنیت ایران باید غنی سازی را تعلیق کند و ایران را متخلف نشان می دهند.

این استاد دانشگاه در استدلالی حقوقی با اشاره به قطعنامه های شورای امنیت درباره ایران در بحث هسته ای خاطر نشان کرد: بر اساس منشور سازمان ملل همه اعضا موظف به اجرای قطعنامه ها هستند و قطعنامه های شورای امنیت بر اجرای کنوانسیون ها تفوق دارد، چون شورای امنیت در قالب فصل هفتم منشور ملل متحد، نمی تواند بر هیچ چیزی وقتی موضوع تهدید و صلح امنیت بین الملل مطرح است مسلط باشد. وقتی پرونده هسته ای ایران در سال ۲۰۰۶ به شورای امنیت ارجاع داده شد و طبق فصل هفتم منشور برنامه هسته ای ایران تهدید صلح و امنیت بین الملل شد، مباحث و استدلال های ایران درباره حقوقش در چارچوب آن پی تی تحت الشعاع قرار گرفت.

ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت را از اساس غیرقانونی می دانم

وی خاطر نشان کرد: البته این تفسیر ظالمانه است و ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت را از اساس غیرقانونی می دانم. در یکی از مجامع علمی بین المللی درباره این که ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت غیرحقوقی و غیرقانونی است بحث شد، یکی از سفرای سابق اروپایی که عضو هیات مذاکره کننده اروپا با ایران هم بود اظهار کرد که نگویید غیرقانونی، بگویند غیرحقوقی. او استدلال می کرد که ارجاع غیرحقوقی است چون ایران هیچ انحرافی به سمت ساخت سلاح و بمب هسته ای نداشت و به آژانس اجازه دسترسی و نظارت هم داده بود، بنابراین دلیلی حقوقی برای ارجاع به شورای امنیت وجود نداشت، اما غیرقانونی نیست چون قانون قطعنامه شورای امنیت است.

موسویان در ادامه تاکید کرد: استدلال ایران برای داشتن راکتور آب سنگین، غنی سازی تا ۱۰۰ درصد، نداشتن محدودیت در سانترفیوژها یا ساخت مراکز غنی سازی به طور کامل درست است، اما طرف مقابل می گوید طبق مقررات آژانس تا زمانی که به طور صد در صد صلح آمیز بودن برنامه هسته ای از نظر آژانس ثابت نشده و آژانس در این باره گزارش نداده است، باید پروتکل الحاقی را برای راستی آزمایی اجرا و غنی سازی را تعلیق کنید.

طبق آن پی تی غنی سازی حق ماست چه به رسمیت بشناسند، چه نشناسند

معاون پیشین شورای عالی امنیت ملی با اشاره به اصرار غرب بر تعلیق غنی سازی در ایران تصریح کرد: آنها در این بحث در برابر استدلال ایران که غنی سازی را حق خود می داند، معتقدند اول برادری ات را ثابت کن، بعد ادعای ارث کن. یعنی اول ایران قطعنامه های شورای حکام و شورای امنیت را اجرا کند، بعد که صد در صد صلح آمیز بودن برنامه هسته ای ایران تایید شد، ادعای غنی سازی کند. اما در مقابل ما معتقدیم طبق آن پی تی غنی سازی حق ماست و آن را مذاکره نمی کنیم، چه آن را به رسمیت بشناسند، چه نشناسند. چه قوانین و مقررات اژانس آن را بپذیرد، چه نپذیرد.

موسویان درباره نپذیرفتن 'حق' غنی سازی برای ایران از سوی آمریکا با این استدلال که این کشور غنی سازی را برای هیچ کشوری به رسمیت نشناخته است، اظهار کرد: استراتژی و رویه آمریکا درباره غنی سازی بعد از تصویب معاهده آن پی تی این بوده است که غنی سازی را در هیچ کشوری به طور رسمی به رسمیت نمی شناسد، چون در متن آن پی تی کلمه «غنی سازی» وجود ندارد، بنابراین آن ها می گویند تنها «بهره مندی» ایران از تکنولوژی صلح آمیز هسته ای را به رسمیت می شناسند. طرف ایرانی می گوید در توافق باید کلمه «غنی سازی» بیاید وگرنه توافقی صورت نمی گیرد، چون اصل مناقشه هسته ای بر سر همین غنی سازی است.

در توافق ژنو زمینه پذیرش عملی غنی سازی ایران فراهم شده است

وی با بیان این که 'در مذاکرات هسته ای اخیر، ۱+۵ به ویژه آمریکا به طور ضمنی و عملی غنی سازی در خاک ایران را پذیرفت' گفت: معتقدم در توافق ژنو زمینه پذیرش عملی غنی سازی ایران فراهم شده است، اما برخی در داخل فکر می کنند در همین توافق اولیه باید از همان ابتدا غنی سازی ایران به رسمیت شناخته شود یا همه تحریم ها برداشته می شد! ولی باید گفت که توافق زمینه را برای معامله ای که این مسایل در آن لحاظ و محقق شود، فراهم می کند. درست مثل اتفاقی که برای ژاپن صورت گرفت. آمریکا غنی سازی را برای ژاپن هم به رسمیت شناخت، اما قبول کرد با دو شرط اساسی غنی سازی را داشته باشد، اول این که کمتر از ۵ درصد غنی کند و دوم پروتکل الحاقی را اجرا کند.

این عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته ای تصریح کرد: بر اساس برداشت سیاسی و تجربه ای که در چند سال گذشته در آمریکا و اروپا به دست آوردم، اگر بخواهیم تصویری از توافق نهایی میان ایران و ۱+۵ در بحث هسته ای داشته باشیم، این توافق بر چهار مبناست. اول برداشته شدن تحریم های یک جانبه و چندجانبه مرتبط با موضوع هسته ای. دوم پذیرفته شدن غنی سازی در خاک ایران. سوم بازرسی ها در چارچوب مقررات و خواسته های اژانس از برنامه و مراکز هسته ای ایران که شامل اجرای پروتکل الحاقی و در برخی موارد فراتر از پروتکل می شود. چهارم، تضمین هایی که موجب می شود برنامه صلح آمیز هسته ای ایران در آینده به سمت ساخت سلاح نرود، باید در یک دوره زمانی مشخص باشد. به طور مثال نگه داشتن غنی سازی در سطح پنج درصد و متوقف کردن ۲۰ درصد امری فراتر از آن پی تی است که در دو دولت قبل پذیرفته شده است.

حل مطالعات ادعایی و ابعاد احتمالی نظامی به دسترسی های فراتر از پروتکل نیاز دارد

موسویان درباره دسترسی های فراتر از پروتکل الحاقی گفت: دسترسی های فراتر از پروتکل الحاقی یعنی همان اتفاقی که در دولت آقایان خاتمی و احمدی نژاد افتاد، در دولت آقای روحانی هم روی می دهد. چرا که حل و فصل مطالعات ادعایی و ابعاد احتمالی نظامی به دسترسی های فراتر از پروتکل الحاقی نیاز دارد.

توافق نهایی امکان پذیر است

مهم ترین چالش مذاکرات گام نهایی درباره حدود و میزان غنی سازی و ...

معاون پیشین شورای عالی امنیت ملی اظهار کرد: در مذاکره اگر دو طرف بخواهند بر روی مواضع خود بیایند به نتیجه نمی رسند. امکان ندارد که ایران وارد مذاکره ای شود که هر چه قدرت های بزرگ خواستند بپذیرد و بالعکس.

موسویان در ادامه این گفت و گو با اشاره به این که در مذاکرات گام نهایی میان ایران و ۱+۵ چالش های پیچیده و سختی را خواهیم داشت، اظهار کرد: یکی از مهم ترین چالش های سنگین تیم مذاکره کننده در گام نهایی بحث درباره میزان، سطح و دامنه غنی سازی و تولید سوخت در چارچوب 'نیاز های عملی' و مصرف واقعی ایران است که طرف مقابل حتما بر این مسایل موضع جدی دارد. در عین حال معتقدم اگر دو طرف درباره چهار اصل مذکور آمادگی انعطاف داشته باشند، توافق نهایی امکان پذیر است.

در توافق نهایی برای غنی سازی حد و مرز وجود خواهد داشت

این دیپلمات با سابقه کشورمان خاطرنشان کرد: جدی ترین مذاکرات هسته ای دو سه ماه قبل از توافق ژنو صورت گرفت و شش ماه زمان اجرای توافق فرصتی است که ابهامات دو طرف از توافق برطرف شود، اما این که فکر کنیم در توافق نهایی حد و مرزی برای غنی سازی ایران وجود نخواهد داشت، تصور غیر واقع بینانه ای است و چنین چیزی اتفاق نمی افتد.

موسویان در پاسخ به این پرسش که در زمان مذاکرات هسته ای در دوره شما آیا صحبتی از این که مخالفت ها بر سر به رسمیت نشناختن حق غنی سازی برای ایران به خاطر استراتژی هسته ای آمریکا است که برای همه کشورها اعمال می شود؟ هر چند که آمریکا در آن مقطع رسماً طرف مذاکره نبود اما مهم ترین محور و پشت پرده مذاکرات اروپایی ها با ایران بود، گفت: خیر، چنین چیزی در آن مقطع مطرح نبود.

وی با اشاره به برداشت متفاوت ایران و ۱+۵ از توافق ژنو و به وجود آمدن ابهاماتی نزد افکار عمومی هر دو طرف به ویژه ایران خاطرنشان کرد: معتقدم هر دو طرف درباره توافق درست می گفتند، البته با تعبیر اشتباه. بر اساس توافق ژنو ۱+۵ قبول کرد که در عمل ایران غنی سازی داشته باشد و این امری قطعی است، اما این که 'حق' غنی سازی را به رسمیت بشناسد، نه درباره ایران و نه کشورهای مثل ژاپن و آلمان و دیگران هم آن را نپذیرفته است.

استدلال موسویان درباره نگاه یکی از فقهای کشور به توافق ژنو

موسویان با اشاره به اظهار نظر یکی از فقهای کشور درباره متن توافق ژنو، خاطرنشان کرد: این فقیه کشور که مسلط به زبان انگلیسی است در جلسه ای چند هفته پیش اظهار کردند که 'من فقهیم و کارم استدلال متون است و چند بار متن (توافق) را خواندم، اما استنباط نکردم که قدرت های بزرگ حق غنی سازی ایران را به رسمیت شناختند.' البته حرف ایشان درست است، اما در متنی که فعلاً وجود دارد پذیرش عملی غنی سازی در خاک ایران هم در دوره مذاکره و هم بعد از آن پذیرفته شده است و در درازمدت بعد از توافق نهایی هم وجود خواهد داشت. معتقدم نباید بر سر واژگان دعوا کنیم.

پذیرش عملی حق غنی سازی هم در توافق اولیه آمده، هم در توافق نهایی خواهد آمد

این عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته ای در پاسخ به این پرسش که چرا توجیهی که امروز مورد اشاره آمریکا و ایران در بحث 'حق' غنی سازی است قبلاً مطرح نشده بود؟ در حالی که از ابتدای بحث هسته ای مناقشه اصلی همان طور که خودتان گفتید بر سر شناسایی 'حق' غنی سازی بود است، و گرنه چالش هسته ای می توانست زودتر از این ها حل شود؟ گفت: پذیرش عملی حق ایران انجام شده است و این پذیرش هم در توافق اولیه است و هم در توافق نهایی خواهد آمد. آن چه در توافق اولیه نیست و در نهایی هم نمی آید به رسمیت شناختن 'حق' غنی سازی ایران است.

نمی دانم چرا قبلاً استدلال آمریکا در نپذیرفتن 'حق' غنی سازی مورد توجه نبوده است؟

وی خاطرنشان کرد: نمی دانم چرا چنین استدلالی ۴ یا ۸ سال پیش به ذهن سیاستمداران آمریکایی و ایرانی نرسید، اما من در چند سال اخیر با شرکت در صدها ساعت محافل عملی و آکادمیک در آمریکا و اروپا و بر اساس تجربه ای که کسب کردم، متوجه تفاوت برداشت دو طرف درباره موضوع حق غنی سازی شدم. من در مطالبم در گذشته بر روی «شناسایی» حق ایران تأکید می کردم اما آن ها (کارشناسان و حقوقدانان غربی) می گفتند که ما غنی سازی را برای آلمان و ژاپن پذیرفتیم، اما آن را به عنوان 'حق' به رسمیت نشناختیم. در عین حال تأکید می کنم، نمی دانم چرا حقوقدانان و سیاستمداران ایران و آمریکا قبلاً در این چارچوب بحث نکردند.

توافق ژنو نه فتح الفتوح است و نه ننگین

این عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته ای در ادامه گفت و گویش با ایسنا درباره برخی عبارات و واژگان در 'برنامه اقدام مشترک' که مبهم و محدود کننده فعالیت های هسته ای و برنامه غنی سازی ایران به نظر می آید، گفت: به نظر در ارزیابی از توافق ژنو در

کشور دچار افراط و تفریط شده ایم. عده ای معتقدند تیم مذاکره کننده همه چیز را داده است و توافق را ننگین و خیانت و مذاکره کنندگان کشور را عوام ترین افراد می دانند که از مذاکره چیزی نمی دانند، در حالی که مذاکره کنندگان ۵+۱ تیزترین و باهوش ترین دیپلمات ها بوده و هر چه خواستند به دست آورده اند. عده ای هم این توافق را فتح الفتوح تلقی می کنند و از آن به شکست ۵+۱ یا تسلیم قدرت های جهانی در مقابل ایران تعبیر می کنند. اما معتقدم توافق ژنو نه فتح الفتوح است و نه ننگین.

وی گفت: در یک معنا توافق ژنو برد برد است، البته نه به این معنا که هر دو طرف به خواسته های حداکثری شان رسیده باشند.

موسویان با طرح این پرسش که اگر این توافق صورت نمی گرفت طرف های درگیر در بحث به چه سمت و سویی می رفتند؟ اظهار کرد: اگر این توافق صورت نمی گرفت، ایران به افزایش سطح و میزان غنی سازی ادامه می داد و طرف مقابل هم تحریم ها را افزایش می داد و احتمال وقوع جنگ جدی می شد. بنابراین همین که چنین روندی شکل نگرفت، موفقیت و دستاورد است. برای ایران متوقف شدن تحریم های جدید و بخشی از تحریم های گذشته موفقیت نسبی است، چون خواسته اسرائیل، اعراب، تندروهای کنگره و ضد انقلاب مبنی بر این که اگر آمریکا دست به تحریم ها بزند، ساختمان تحریم ها را متزلزل کرده است محقق نشد.

نباید در مساله هسته ای اغراق کنیم

این عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته ای تاکید کرد: نباید در مساله هسته ای اغراق کنیم به گونه ای که مردم تصور کنند مساله هسته ای یعنی جمهوری اسلامی، ملت و تاریخ ایران. البته تکنولوژی هسته ای تکنولوژی برتری است و حتما هم باید آن را داشته باشیم و از خطوط قرمز ماست، اما مگر بعد از جنگ که هشت سال خون و خسارت دادیم، از عراق خسارتی گرفتیم؟ در یک برآورد باید ۶۰۰ میلیارد دلار خسارت به ایران داده می شد، اما یک دلار هم نگرفتیم و شرف و دین و ابروی ما هم از بین نرفت. به قول علما جنگ در نقطه ای از باب 'اکل میت' به پایان رسید.

قطعنامه ۵۹۸ جام زهر نبود

وی با اشاره به قطعنامه ۵۹۸ و تعبیر امام خمینی از آن که 'جام زهر' بود با بیان این که قطعنامه ۵۹۸ پیروزی برای کسی (عراق و ایران) نبود و جام زهر هم نبود اظهار کرد: با این که تعبیر جام زهر را حضرت امام (ره) فرمودند، اما نظر من این است که قطعنامه ۵۹۸ جام زهر نبود. همین که عراق یک میلی متر از خاک ایران را نتوانست تصرف کند و ما نه در مقابل عراق که در مقابل یک دنیا ایستادیم، پیروزی بود. معتقدم باید ابعاد این پیروزی را برای مردم باز کنیم.

باید به مردم صریح گفت که در مذاکره امتیاز می دهیم و امتیاز می گیریم

معاون پیشین شورای عالی امنیت ملی تصریح کرد: متأسفانه در کشور به شکلی افراطی با توافق ژنو برخورد می کنند که این برخورد روحیه مردم را نسبت به آن خراب می کند. باید به مردم صریح گفت که در مذاکره امتیاز می دهیم و امتیاز می گیریم. آنها (۵+۱) هم وارد مذاکره می شوند و امتیاز می دهد تا امتیاز بگیرند. این که آمریکا و جهان غرب بعد از ۳۴ سال خصومت با ایران می پذیرند ایران ما در خاک خود غنی سازی داشته باشد، امتیاز کمی است؟ خط قرمز اعراب، اسرائیل و آمریکا را برداشتیم، اما الان از این مسایل صحبت نمی شود یا کم اهمیت نگاه می شود.

محدودیت ها در غنی سازی باید برای دوره اعتمادسازی باشد، نه همیشه

وی گفت: اگر بخواهم منصفانه قضاوت کنم، هر کس دیگری از میان ۷۵ میلیون نفر به مذاکره می رفت بیش تر از آن چه تیم مذاکره کننده امتیاز گرفت، نمی توانست کاری کند.

موسویان ادامه داد: آنها یک امتیاز به ما دادند که پذیرش غنی سازی در خاک ایران است و یک امتیاز ما به آن ها دادیم که پذیرش محدودیت در برنامه غنی سازی ما است و مذاکره یعنی همین. البته در توافق نهایی اگر محدودیت هایی را برای اعتمادسازی در ابعاد غنی سازی می پذیریم، باید برای همان دوره اعتمادسازی باشد، نه همیشه. هم چنین 'نیاز عملی' ایران در برنامه و فعالیت های

هسته ای را خودمان تعریف می کنیم، نه قدرت های بزرگ. این اصول باید به طور جدی در مذاکرات نهایی مورد توجه باشد.

هیچ کشوری نیست که فعالیت های غنی سازی داشته باشد و پروتکل الحاقی را نپذیرفته باشد

این عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته ای درباره پذیرش و اجرای پروتکل الحاقی در گام نهایی، اظهار کرد: ۱۲۰ کشور پروتکل الحاقی را پذیرفتند و هیچ کشوری نیست که فعالیت های غنی سازی داشته باشد و پروتکل الحاقی را نپذیرفته باشد. البته برزیل و آرژانتین پروتکل الحاقی را نپذیرفتند، اما با آژانس توافقی شبیه به پروتکل الحاقی، بالاتر از پادمان جامع امضا کردند. ما نمی توانیم از این امر مستثنی باشیم و نباید در داخل چنین شعاری دهیم که اگر فردا روزی پروتکل الحاقی را پذیرفتیم، مردم احساس شکست کنند.

اگر حمایت رهبری نباشد به جایی نمی رسیم

موسویان با اشاره به اهمیت حمایت مقام معظم رهبری از تیم مذاکره کننده در رسیدن به توافق گفت: اگر حمایت رهبری نبود به این مرحله نمی رسیدیم و بعد از این هم اگر حمایت ایشان نباشد به جایی نمی رسیم.

منتقدان تیم هسته ای در دوران ما باورشان بود که پرونده به شورای امنیت نمی رود

عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته ای کشور در پاسخ به این پرسش که انتقادها به تیم هسته ای در دوره شما بیش تر بود یا در دوره فعلی؟ تصریح کرد: عمده منتقدان ما در دولت خاتمی باور و فرض شان این بود که ارجاع به شورای امنیت یک بلوف است و بر اساس این فرضیه می نوشتند و صحبت می کردند و تیم را مورد حمله قرار می دادند، اما ما معتقد بودیم که موضوع ارجاع پرونده مساله ای حقوقی نیست و کاملاً سیاسی است. آمریکایی ها ۳۰ سال منتظر بودند ایران را تهدید صلح و امنیت جهانی و بر روی میز شورای امنیت قرار دهند یا تحریم های یک جانبه علیه ایران را با اجماع جهانی همراه سازد. ما در آن مقطع به خوبی می دانستیم که موضوع هسته ای ابزار مناسبی برای آمریکا در راستای محقق کردن اهداف ۳۰ ساله اش است.

وی ادامه داد: البته در دوره ما هر دو طرف حسن نیت داشتیم، اما با دو فرضیه متفاوت.

نباید موجودیت نظام، کشور و انقلاب را در گرو مساله هسته ای ببریم

موسویان تاکید کرد که نباید موجودیت نظام، کشور و انقلاب را در گرو مساله هسته ای ببریم چون این مسایل مهم تر از آن است که حتی در گرو جنگ تحمیلی قرار گیرد. بعد از جنگ چیزی از ارزش، اعتبار و اهمیت ایدئولوژیک و استراتژیک ایران کاسته نشد بلکه افزوده شد. البته این به معنای کم اهمیت دانستن مساله هسته ای نیست. تکنولوژی هسته ای و مساله غنی سازی کاربردهای بسیار دارد و فقط یک مساله فنی نیست، اما ماهیت و هویت مادی و معنوی ایران به مساله هسته ای گره نخورده است. باید بپذیریم هر کس به مذاکره برود، ناچار خواهد بود بین قطعنامه های شورای امنیت، شورای حکام، مقررات آژانس و خواسته هایی که ایران دارد، انعطاف به خرج دهد، همان طور که قدرت های بزرگ مجبور خواهند شد در اعمال قطعنامه های شورای امنیت درباره ایران انعطاف به خرج دهند و کوتاه بیایند.

این عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته ای در دولت خاتمی درباره برگرداندن قطعنامه های شورای امنیت، گفت: چنان چه توافق نهایی امضا شود، به تایید شورای حکام آژانس و شورای امنیت می رسد و جدول زمان بندی اجرای توافق وجود خواهد داشت که متناسب با پیشرفت تعهدات توسط دو طرف تحریم ها برداشته خواهد شد.

توافق ژنو می تواند ۳ تا ۵ سال اجرا شود

موسویان درباره زمان احتمالی اجرای توافق ژنو اظهار کرد: توافق نهایی اگر خوب تعریف شود، بین سه تا پنج سال می تواند اجرا شود و بعد از آن برنامه صلح آمیز هسته ای ایران عادی می شود.

تولید سوخت ۲۰ درصد کار درستی بود

وی درباره تعلیق غنی سازی ۲۰ درصدی گفت: غنی سازی بالای پنج درصد هیچ وقت برنامه ایران نبوده است. وقتی آنها زور گفتند که برای راکتور تهران سوخت نمی دهند ما خودمان برای تولید سوخت تا غنای ۲۰ درصد اقدام کردیم که معتقدم کار درستی بود، چون آنها متوجه شدند با فشار و تهدید این پروسه جلو نمی رود.

هیچ وقت در برنامه غنی سازی ایران «برچیدن» اتفاق نمی افتد

این دیپلمات با سابقه کشورمان درباره مذاکرات گام نهایی و اظهارنظرهایی که قبل از آغاز آن از سوی آمریکا مبنی بر 'برچیده' شدن برنامه هسته ای مطرح می شود با بیان این که در هر مذاکره ای که موضوع آن چالش بزرگ بین المللی است مثل پرونده هسته ای ایران، مذاکره کنندگان با خواست حداکثری وارد می شوند و برای تحقق خواست شان از قبل تبلیغات می کنند تاکید کرد که اما اگر دو طرف به دنبال یک مصالحه و توافق باشند به خواست حداقلی رضایت می دهند.

موسویان گفت: هیچ وقت در برنامه غنی سازی ایران «برچیدن» اتفاق نمی افتد.

فکر نمی کنم استراتژی هسته ای ایران تولید سوخت مازاد بر مصرف باشد

معاون پیشین شورای عالی امنیت ملی درباره تولید سوخت هسته ای در کشور در آینده خاطرنشان کرد: فکر نمی کنم استراتژی هسته ای ایران تولید سوخت مازاد بر مصرف باشد. طبق اظهارات طرف ۱+۵ و متن توافق، اگر ایران ۲ یا ۴ نیروگاه اتمی داشته باشد، می تواند برای همان تعداد سوخت تولید کند و اگر روزی ۲۰ نیروگاه داشت به همان میزان می تواند در مقطعی که عملاً نیاز دارد، سوخت تولید کند. اما اگر ایران قصد صادرات سوخت داشته باشد، این حق ایران طبق آن پی تی است.

وی در عین حال تصریح کرد که اگر توافق بین المللی صورت نگیرد و مناقشه هسته ای ایران حل و فصل نشود یا قطعنامه های شورای امنیت به قدرت خود باقی بماند، کسی خریدار کالای هسته ای ما نخواهد بود. بنابراین باید واقع بینانه برخورد کرد و پذیرش واقعیات به معنی از دست دادن اساس حق مان در زمینه هسته ای نیست.

موسویان افزود: ما قدرت های بزرگ را قانع کردیم که غنی سازی در خاک ایران را بپذیرند و اصل دعوا و مناقشه بر روی همین مساله بود.

با تمدید مهلت شش ماهه اجرای گام اول توافق ژنو موافق نیستیم

این عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته ای در دولت خاتمی در پاسخ به این پرسش که تمدید مهلت شش ماهه اجرای گام اول توافق ژنو برای ایران را مثبت یا منفی می داند؟ گفت: موافق تمدید مهلت شش ماهه گام اول توافق ژنو نیستیم و توصیه ام به هر دو طرف این است که در شش ماه توافق را اجرا کنند و به سراغ اجرای گام بعدی بروند، چون این توافق در چهار جبهه به طور جدی مورد چالش است. لابی صهیونیست، کنگره آمریکا، جبهه ای از اعراب و نه همه آنها و منافقین و ضد انقلاب.

این استاد دانشگاه پرینستون آمریکا با اشاره به انتخابات کنگره در نوامبر ۲۰۱۴ تصریح کرد: از تابستان آینده آمریکا به طور عملی وارد مبارزات انتخاباتی می شود و در عمل تصمیم گیری های بزرگ در این فاصله امکان پذیر نیست. علاوه بر این اگر جمهوری خواهان در کنگره پیروز شوند به طور کامل با توافق آمریکا با ایران مخالف هستند. آنها (جمهوری خواهان) سعی خواهند کرد با توافق ژنو علیه دموکرات ها در انتخابات شرکت کنند، البته دموکرات ها هم اگر بتوانند تا قبل از تابستان آینده مساله هسته ای را حل کنند در انتخابات آتی به نفع شان خواهد بود.

کف مطالبات ایران در توافق نهایی باید غنی سازی در خاک و برداشتن همه تحریم ها باشد

موسویان گفت: کف مطالبات ایران در توافق نهایی باید دو چیز باشد؛ اول این که همه تحریم های یک جانبه و چندجانبه مربوط به مساله هسته ای برداشته شود و دوم غنی سازی برای مصارف صلح آمیز هسته ای در خاک ایران پذیرفته شود و بتوانیم سوخت مورد نیاز خود را تولید کنیم.

گزینه 'روی میز' شعار است، اواما مصمم است مساله هسته ای را حل کند

این دیپلمات با سابقه کشورمان در پاسخ به این پرسش که برخی معتقدند ایران باید در قبال موضع همیشگی آمریکا که می گوید 'گزینه ها (نظامی) روی میز است' خروج از آن پی تی را مطرح کند، با تاکید بر این که آمریکا ۳۴ سال است می گوید همه گزینه ها روی میز است و هیچ وقت هم نه جمهوری خواه و نه دموکرات از آن استفاده نکرده اند افزود: با توجه به شرایط داخلی آمریکا این موضع 'شعار' است و مصرف داخلی دارد. معتقدم اواما مصمم است مساله هسته ای را حل کند، اما با توجه به چالش هایی که در برابر این تصمیم دارد باید معامله نهایی به نحوی باشد که بتواند در داخل در مقابل چهار جبهه ای که از آن نام بردم مانور دهد و آنها را راضی نگه دارد. معتقدم باید این نوع موضع گیری ها را شوخی تلقی کنیم.

این استاد دانشگاه خاطرنشان کرد: البته از نظر من و از نظر حقوقی این حرف مخالف منشور سازمان ملل است، چون هیچ کشوری حق تهدید یک عضو دیگر سازمان ملل را ندارد. تنها مرجع شورای امنیت سازمان ملل است نه آمریکا. اواما که مدعی رعایت حقوق و مقررات بین المللی است و از ایران انتقاد می کند، این مساله را نقض می کند. به نظر اواما باید این شعار را برای همیشه کنار بگذارد، اما اگر این ظرفیت و توانایی را ندارد، باید بدانیم که آنها مشکلات داخلی دارند.

به مصلحت روحانی است درباره نظارت و تصمیم گیری در بحث هسته ای استراتژی دولت های قبلی باقی بماند

موسویان هم چنین درباره طرح موضوع کمیته ناظر بر مذاکرات و مذاکره کنندگان، گفت: معتقدم استراتژی که در دولت خاتمی و احمدی نژاد بود که جمعی نظارت و تصمیم گیری در بحث هسته ای داشتند، خوب است و به مصلحت است که همان جمع در دولت روحانی هم باشد.

وی درباره تیم مذاکره کننده هسته ای گفت: این که چه کسی مذاکره کننده باشد، مساله مهمی نیست. ممکن است کشور یک روز تصمیم بگیرد که وزیر دفاع یا نماینده ایران در سازمان ملل مذاکره کند، اما این که تیم کارشناسی مذاکره کننده در وزارت خارجه باشد، حرف درستی است. در دوران آقای خاتمی هم در عمل تیم کارشناسی از وزارت خارجه بودند و این امری طبیعی است.

درگیری سیاسی داخلی در روند فعلی هسته ای سم مهلك است

سفیر پیشین ایران در آلمان ادامه داد: دولت آقای روحانی و نظام جمهوری اسلامی احتیاج به ایجاد یک اجماع ملی در روند هسته ای دارد و بدون اجماع، روند فعلی دچار درگیری های سیاسی داخلی می شود که سم مهلكی است.

وی تاکید کرد: از این رو، برای کمک به اجماع ملی به مصلحت دولت و تیم مذاکره کننده است، جمعی که برابند و نشان دهنده تصمیم ملی هستند در کنار تیم هسته ای وجود داشته باشند. البته وقتی مقام معظم رهبری نظری را تایید می کنند، حرف آخر است، اما تیم مذاکره کننده به مصلحتش است که همان استراتژی دولت خاتمی یعنی جمعی متشکل از یک حضور و تصمیم گیری ملی را در کنار خود داشته باشد تا سیاست ها را بررسی و بحث کنند و تصمیم گیری کنند و آن را به مقام معظم رهبری ارسال کنند که در نهایت روند مذاکرات و توافق ها توام با یک اجماع ملی باشد.

توافق نهایی روابط ما با کشورهای عرب را به دوران هاشمی و خاتمی بازمی گرداند

موسویان با بیان این که باید منافع و دیدگاهی که به مذاکرات هسته ای داریم فراتر از بحث هسته ای باشد، تصریح کرد: اگر توافق هسته ای در گام نهایی حاصل شود، عاملی در کاهش تنش های ایران و غرب بعد از سه دهه خواهد شد و باز شدن درب های اقتصادی و تکنولوژیک و نقطه مهم تنش منطقه ای بر سر بحث هسته ای برطرف می شود که تسهیل کننده روابط منطقه ای خواهد شد. همچنین توافق نهایی ایران و ۱+۵ می تواند روابط ما با کشورهای عرب را به دوران آقایان هاشمی و خاتمی بازگرداند.

شکست در مذاکرات هسته ای یعنی افزایش تحریم ها و احتمال وقوع جنگ

این استاد دانشگاه در آمریکا خاطرنشان کرد: خاورمیانه در آشوب است و به سمت ناکجاآباد می رود. ایران و آمریکا و قدرت های دیگر به تنهایی قادر به مدیریت بحران خاورمیانه نیستند و شکست در مذاکرات هسته ای یعنی افزایش تحریم ها، تقابل و احتمال وقوع جنگ. و این مساله نه تنها اوضاع خاورمیانه را به شدت وخیم خواهد کرد بلکه ایران را از بهره برداری از ظرفیت و پتانسیل هایی که الان در منطقه به وجود آمده، محروم می سازد.

این عضو پیشین تیم مذاکره کننده هسته ای گفت: در حال حاضر ایران فرصت طلایی ای در خاورمیانه به دست آورده است و

استراتژیست ها و سیاسیون ما باید کمی فراتر از امروز را ببینند.

مذاکرات آینده ایران و ۱+۵ دوره ای در پایتخت هفت کشور برگزار شود

وی درباره برگزاری مذاکرات بعدی میان ایران و ۱+۵ در نیویورک تاکید کرد: پیشنهاد می کنم مذاکرات آینده به طور دوره ای در پایتخت های هفت کشور برگزار شود چرا که معقول و منطقی است مذاکرات در پایتخت هر هفت کشور برگزار شود.

انتهای پیام /*